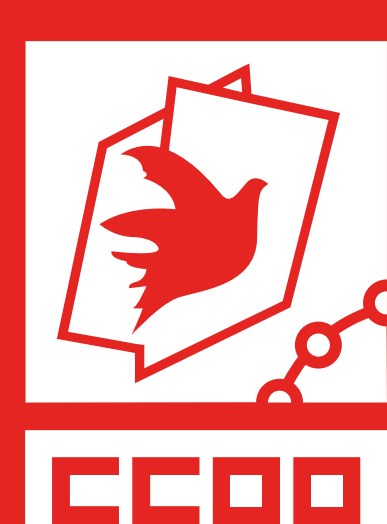
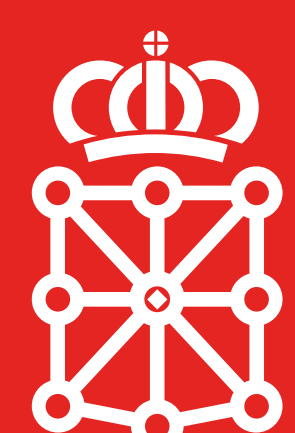

paz y solidaridad
bakea eta elkartasuna
navarra-nafarroa

Gobierno
de Navarra

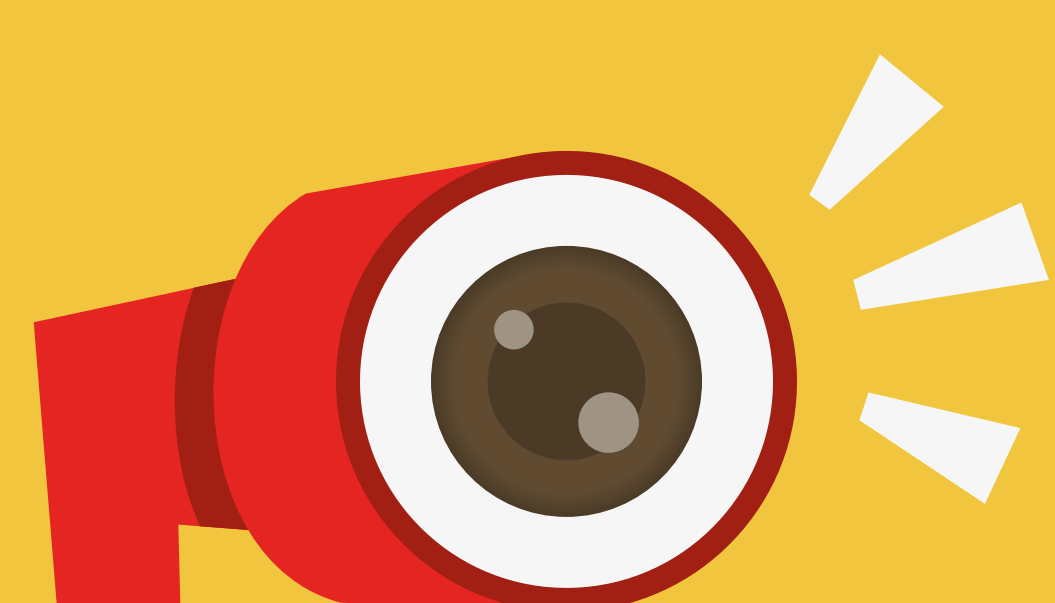

Nafarroako
Gobernua

jelasa
munduan

ESKUBIDEAK,
DATUAK
ETA ZIFRAK

LUDI
go!

jolastea, FUNTSEZKO ESKUBIDEA

Jolasa funtsezkoa da haurren garapen integralean, haien hazkunde fisikoa, kognitiboa, emozionala eta soziala garatzen laguntzen baitu. Jolasaren bidez, inguruan duten mundua esploratzeaz gain, trebetasun motorrak garatzen, sormena indartzen eta arazoak modu aktiboan konpontzen dituzte. Gainera, jolasak sozializazioa sustatzen du, lankidetzak eta errespetua bezalako balioak irakasten ditu, eta gizarte-arauak eta -rolak ulertzen laguntzen die. Halaber, tresna boteretsua da emozioak adierazteko eta auto-estimua garatzeko. Laburbilduz, **jolasa haurrentzat dibertigarria ez ezik, funtsezkoa ere bada haien garapen integral eta ongizate emozionalerako.**

Hori dela-eta, jolasa Haurren Eskubideei buruzko Konbentzioak aitortutako eskubidea da. Horren arabera, **haur guztiek jolasteko eta haien adinerako egokiak diren jolas-jardueretan parte hartzeko eskubidea dute.**

jolastea, URRATUTAKO ESKUBIDEA

Hala eta guztiz ere, zoritxarrez, haurrek jolasteko duten eskubidea urratu egiten da munduko hainbat lekutan. Urraketa hori modu askotan ager daiteke; hala nola, jolaserako espazio seguru eta egokiak eskuratzeko aukerarik ez izatea, kontrolik gabeko urbanizazioaren, pobrezia-aren edo ingurune ludikoak sustatzen dituzten politika publikoen ondorioz. Gainera, hainbat egoerak zorrotz mugatzen dituzten haurren jolas-aukerak, eta horrek haien garapen fisikoan, emozionalean eta sozialean eragiten du. Esate baterako:

- **Haurren lana:** munduan 5 eta 17 urte arteko 223 milioi haurrek lan egiten dute ekoizpen ekonomikoan, Lanaren Nazioarteko Erakundearen arabera. Horietatik ia erdia (152 milioi) haurren lanaren biktimak dira, eta 73 milioi haurren lan-egoera arriskutsuan aurkitzen dira.

- **Gatazka-eremuak:** mundu osoko 6 haurretatik 1 gatazka-eremu batean bizi da. 2021ean, 449 milioi haur bizi ziren gatazka-eremu batean. Erdia baino gehiago, 230 milioi inguru, gerra-guneetan bizi ziren.

- **Pobrezia:** pobrezia-egoeran bizi diren familiek baliabidea mugatuak izaten dituzten askotan, jostailuak, kirol-ekipoak edo jolaserako bestelako beharrezko materialak emateko. Horrez gain, parkeetarako, aisialdirako eremu seguruetarako edo instalazio komunitarioetarako sarbiderik gabe egon daitezke, haurrek modu seguruan jolastu ahal izan dezaten.

- **Desgaitasuna:** desgaitasuna duten haurrek jolaserako duten eskubidea urratu daiteke eragozpen fisikoak, estigma eta diskriminazioa, aukera egokiturik ez izatea eta laguntza eta baliabide falta medio.

jolastea, ZURE ESKUBIDEAK EZAGUTZEN

Haurrak eta biztanleria orokorrak ez dute ezagutzen:

- **Zer dira eskubideak:** aurreko proiektuetan lan egin dugun haurrei erreparatuta, haiek ez zekiten zer den eskubide bat eta are gutxiago Haurren eskubideei buruzko Konbentzioa bat badenik. **Konbentzio horretan honela ezartzen du:**

- **Jolasa eskubide bat da**, eta haur guztiek jolasteko eskubidea dute.

- **Jolaserako eskubidea urratzea.** Ez dakite, ezta ere, milioika haurrek ezin dutela jolastu eta zeintzuk diren eskubide horretaz gozatu ezin ahal izatearen arrazoiak eta ondoriok:

- Haurrentzako ez dago jolas-baliabide erakargaririk, Hego Globaleko herrialdeetan bizi diren pertsonak jasaten dituzten eskubideen urraketari aurre egiteko, bereziki gutxien aurreratutako herrialdeetan.
- Haurrek parte hartzeko proposamenak gutxi dira, haien eta beste haur batzuen eskubideak defendatzera bideratuak.
- Haurrak eta herritarrak, oro har, ez dira jabetzen eraldaketa-eragile izateko duten gaitasunaz, ezta senideei eta lagunei irakasteko duten potentzialaz ere, komunitatean ekintza positiboen katalizatzaile bihurtuz.

Transporting feed for livestock.
Country: Nepal
Date taken: 1985
Copyright: Photo J. Maillard / ILO
ILO photographs are subject to the
Creative Commons CC BY-ND 4.0 licence.

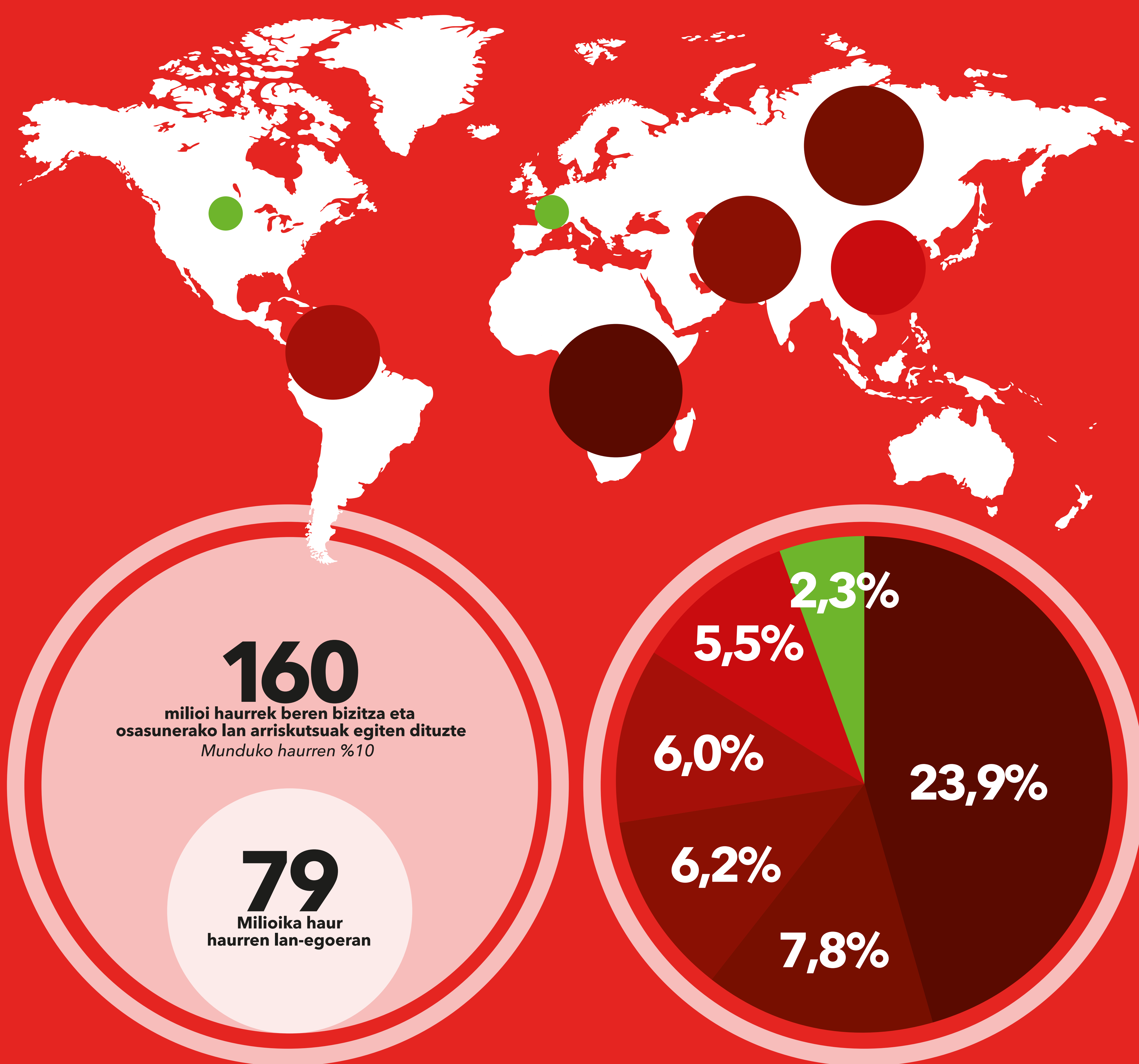
jolastea, SOILIK HAUTATUTAKO BAT BAZARA

2020. urtearen hasiera aldera, COVID-19aren pandemia hasi aurretik, **160 milioi haur -63 milioi neska eta 97 milioi mutil-
haurren lan-egoeran zeuden; hau da, mundu osoko hamar
haurretatik bat.** Guztira 79 milioi haurrek -haurren lan-egoeran aurkitzen ziren haur guztien ia erdia- lan arriskutsuak egiten zituzten, haien osasuna eta segurtasuna zuzenean arriskuan jarritz.

Gaur egun, mundua ez dago ondo bideratuta 2025erako haurren lana ezabatzeko. Helburu hori lortzeko, **munduko aurrerapenek azken bi hamarkadetan izandako erritmoa baino ia 18 aldiz azkarragoak izan beharko lukete.** COVID-19aren aurreko proiektzioen arabera, 2008 eta 2016 artean egiaztatutako aurrerapen-erritmoan oinarrituta, ahaleginak bizkortzen ez badira, 2025ean 140 milioi haur inguru haurren lan-egoeran aurkituko dira.

HAURREN LANAREN MUNDUKO BANAKETA

Saharaz hegoaldeko Afrika	%23,9
Ipar Afrika eta Mendebaldeko Asia	%7,8
Ekialdeko Asia eta Hego-ekialdeko Asia	%6,2
Latinoamerika eta Karibe	%6,0
Erdialdeko eta Hegoaldeko Asia	%5,5
Europa eta Ipar Amerika	%2,3

jolastea, LANAK AGINTZEN DUENEAN IZAN EZIK

Lanaren Nazioarteko Erakundea duela urte asko hasi zen munduko haurren lanaren inguruko irudiak eta datuak biltzen, erakusketa honetan jasotzen direnen antzera. Jarraian, deigarrienetako batzuk bilduko ditugu.

